

Тыгъэгъазэм и 3-р — Амышлэрэ ЗэолӀым и Маф

**Адыгэ Республикэм щыпсэухуэ
лытэныгъэ зыфэтшыхэрэр!
Тичыплэгъу лӀаплэхэр!**

Амышлэрэ ЗэолӀым и Мафэ непэ
тихэгъау щыхагъэунэфыкӀы.

Ти Хэгъэгъаушхуэ ишхъафитыныгъэ
къагъэгъунэзэ зыпсэ зыгъэтшылыгъэ
зэолӀхэр зэрэтшымыгъупшэрэм итамы-
гъэу мыр щыт. А мафэм, 1966-рэ илъэ-
сым тыгъэгъазэм и 3-м, нэмыц-фашист
техакӀохэр Москва зыщызэхакъутагъэхэр
илъэс 25-рэ зыщыхъурэм ехъулӀэу
Амышлэрэ ЗэолӀым ихъадэ къупшхъэхэр
къош къэхалхэм къыдахыжхы, Алексан-
дровскэ садым цагъэтшылыжыгъагъэх.

Теклоныгъэр къыдзыхыгъэхэм лы-
хъужыныгъэхуэ зэрэхъагъэр, аужыкӀэ
къыкӀышт лӀэужхэм щыӀэкӀэ-псэукӀэ дэгъу
ялэным пае зичыгу гупсэ псэемыблэ-
жъэу къэзыухъумагъэхэр непэ тыгу
къэтэгъэкӀыжхы.

Пшъэрылхъу шхъалэу тилэр тятэхэр,
тятэжхэр, тятэж пашхъэхэр псэемы-
блэжъэу зэрэзэуагъэхэр зыщытымыгъэ-
гъупшэныр, Урысыем идзэ къулыкъу-
шэхуэ Украинэм цыкӀорэ хэушхъа-
фыкӀыгъэ дзэ операцием хэлажъэхуэ
нахъыжхэм яхэбзэ шлагъохэр лъызы-
гъэкӀуатэхэрэм ящытхуэ тӀоныр ары.

Тичыплэгъу лӀаплэхэр, псауныгъэ
пытэрэ щыӀэкӀэ-псэукӀэ дэгъурэ шъуи-
лэнэу, мамырэу шъупсэунэу, Хэгъэгъум
пае теклоныгъаӀэхэр шъушынхуэ шъу-
фэтӀо!

**Адыгэ Республикэм и Лышхъхъуэ,
Урысые политическэ партией
«Единэ Россием» и Адыгэ шьолъыр
къутамэ исекретарэу
КЪУМПЫЛ Мурат**

**Адыгэ Республикэм и Къэралы-
гъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЭР**

Лыхъужхэр ащыгъупшэштхэп

Амышлэрэ ЗэолӀым и Мафэ илъэс къэс тыгъэгъазэм и 3-м тыхэгъау щыхагъэунэфыкӀы.

А мафэр зыкӀагъэнэфагъэм ошлэ-дэ-
мышлагъэ хэлъэу щытӀэ. 1966-рэ илъэ-
сым советскэ дзэклӀхэм якъэ Амышлэрэ
ЗэолӀым ихъадэ къупшхъэхэр къычӀа-
хыжхы, Московскэ Кремлым дэжъ
Александровскэ садым цагъэтшылыжы-
гъэх. Амышлэрэ зэолӀым зэрехъэгъэ
лыхъужыныгъэр ащымыгъупшэным пае
шлэжъ мафэм игъэнэфэн кӀэщакӀо фэху-
гъэхэр лыхъуакӀохэр зыхэт организа-

циер ары. 2014-рэ илъэсым шэклогъум
Урысыем и Президентэу Владимир
Путинын ащ епхыгъэ унашъом кӀэт-
хэжыгъ.

Теклоныгъэм пае зыпсэ зыгъэтшылы-
гъэ, зыцӀэ амышлэрэ лыхъужхэр илъэс
къэс мы мафэм агу къагъэкӀыжхы. А
хъугъэ-шлагъэм епхыгъэу гъэсэнэгъэ
зыщарагъэгъотырэ учреждение пстэуми
шлэжым иурокхэр ащызэхашх.

Хэгъэгъу зэошхом ыкӀи нэмыкӀ лӀэшэ
зэпэуцужыныгъэхэм ялэхъан зэолӀхэм
зэрэхъэгъэ лыхъужыныгъэр зэрашымы-
гъупшэрэм итамыгъэу мы мафэм къэ-
гъэгъэ блэрхэр мемориальнэ комплек-
схэм аӀлӀыралхъэх.

Специалистхэм къызэрэрадзагъэмкӀэ,
Адыгеим икӀи заом лухъэгъэ зэолӀ мин
16-м фэдизмэ непэ къызнэсыгъэм къа-
рыкӀуагъэр ашлэрэп.

Шухъафтынхэр аритыжыгъэх

Сэкъатныгъэ
зилэхэм я Дунэе
мафэ ехъулӀэу
республикэм
иправительствэ и
Унэ зипсауныгъэ
пыч фэхъугъэхэм,
джащ фэдэу я VII
– VIII-рэ Лъэпкэ
чемпионатэу
«Абилимпикс»
зыфилорэм
теклоныгъэр
къыщызыхыгъэхэм
дипломхэмрэ
шухъафтынхэмрэ
щаратыжыгъэх.

ФэгъэкӀотэныр къызфэжъугъэфед

Тыгъэгъазэм и 5-м, къэблэгъэрэ
блыпэм, къыщыублагъэу и 15-м нэс
Урысыем и Почтэ фэгъэкӀотэн зы-
хэлъ кӀэтхэн уахътэ зэхещэ.

МэфишпӀым къыкӀоцӀ гъэзетэу
«Адыгэ макъэр» 2023-рэ илъэсым
иапэрэ мэзих телъытагъэу къишъу-
тхыкӀын зэрэшъулъэкӀышт уасэр
нахъ макӀ — **сомэ 882-рэ чапыч
42-рэ** (джыдэдэм ыкӀи мы мазэм и
15-м ыуж кӀэтхакӀэр — **сомэ
1034,16-рэ**). Почтэм икӀутамэхэм
зэкӀэми шъуащыкӀэтхэн шъулъэкӀышт.

**БлэшъумыгъэкӀ фэгъэкӀотэн
зыхэлъ уахътэр, шъукӀатх
лъэпкэ гъэзетым!**

Адыгеим и Лышхъхъуэ Къумпыл Му-
рат лӀотхъабзэр зерищакъ. Джащ фэдэу
ащ хэлэжыагъэх АР-м и Премьер-мини-
стрэ ипшъэрылхъэр зыгъэцӀкӀэрэ КӀэрэ-
цэ Анзаур, АР-м гъэсэнэгъэмрэ шлэ-
ныгъэмрэкӀэ иминистрэ ипшъэрылхъэр
зыгъэцӀкӀэрэ Евгений Лебедевыр, АР-м
лӀошлэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэм-
рэкӀэ иминистрэ игуадзэу Ирина Шири-
нар, сэкъатныгъэ зилэхэм я Урысые
обществэ и Адыгэ шьолъыр къутамэ
итхьаматэу АгъырджанэкӀо Симэ.

Къызэрэуэгъоигъэхэм шлүфэс къарихы-
зэ республикэм и Лышхъхъуэ къызэрэ-
хигъэщыгъэмкӀэ, зипсауныгъэ пыч фэ-
хъугъэхэм ягъэхъагъэхэр къыхэгъэщы-
гъэнхэр Адыгеим хэбзэшлү щыхъугъ.

«Гъэхъагъэу шъуилэхэм тэ тарэгъу-
шхо. Ныбджэгъу лӀаплэхэр, инэу ты-

шъуфэраз ушэтыплэу шъуапэкӀэ къы-
кӀыгъэхэм шъугу зэрэшъумыгъэгъэ-
кӀодырэм пае. Шьо шъуигъэхъагъэхэм
яшлугъэкӀэ зипсауныгъэ пыч фэхъу-
гъэ цыфхэм ялофыгъохэм нахъышлүм
ылъэныкъокӀэ обществэм фыщытыкӀэу
ахэм афырилэр зэблэхъугъэ мэхуэ,
лӀпылэгъум нэмыкӀэу шьори амалэу
шъуилэхэм ялӀытыгъэу гъэхъэгъэ
гъэнэфагъэхэр шъушынхэ зэрэшъу-
лӀэкӀырэр къэшъогъэзлӀагъо», —
къылуагъ Къумпыл Мурат.

Адыгеим и Лышхъхъуэ къызэрэхи-
гъэщыгъэмкӀэ, зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ
нэбгырэ мин 32,7-м ехъу республикэм
щӀэпсэу, ахэм ащыщэу нэбгырэ мин
1,8-р кӀэлэцӀыкӀлүх. Республикэм ихэбзэ
къулыкӀухэм афӀлӀэкӀыштыр зӀкӀэ ашлэ
къэралыгъор зэрафэгумӀкӀырэр, яфе-

дэхэр ухъумагъэ зэрэхъухэрэр ахэм
зэхашлэным пае.

Ащ къызэрэхигъэщыгъэмкӀэ, респуб-
ликэм игъэцӀэкӀо хабзэ ипшъэрылхъу
шхъалэхэм ащыщых а цыф куп гъэнэ-
фагъэм мылӀыкӀуӀэ лӀпылэгъу фэхъугъэ-
ныр, япенсие алӀкӀэгъэхъэгъэныр, ме-
дицинэм ылъэныкъокӀэ яфӀло-фашлэхэр
зэшлохыгъэнхэр. Сэкъатныгъэ зилэхэм
социальнэ лӀпылэгъу ятыгъэным къы-
дильытэрэ лӀотхъабзэхэр республикэм
зерищыкӀагъэм тетэу щызэрэхъэх: фэ-
гъэкӀотэныгъэ хэлъэу лӀэзэгъу уцхэр
алӀкӀагъахъэх, мазэ къэс ахъщэ араты,
реабилитацием къыдильытэрэ амалхэр
арагъэгъотых, санаториэхэмрэ гъэпсэ-
фылӀэхэмрэ къащӀӀэзэнхэм ыкӀи нэмыкӀ-
хэм яамал араты.

(ИкӀлүх я 3-рэ нэклуб. ит).

Шухъафтынхэр аритыжыгъэх

(ИкӀуӀх).

2019-рэ илъэсым кышыубла-гъэу АдыгеимкӀэ социальнэ лофтхъабзэхэм афэгъээгъэ мыкоммерческэ организациехэм зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ цыфхэм грант лӀпылӀгъу араты.

Республикэм и Лышхъэ сэкъатныгъэ зилӀхэм ящылӀныгъэ нахъ къафгъэпсынкӀэгъэ-ным илофыгъохэм къатегушылӀ-зэ кыыхигъэщыгъ ащ фытегъэ-псыхъгъэ лофтхъабзэхэр Ады-геим зэрэщызэрахъэхэр. Я 2023 — 2025-рэ илъэсхэм кӀэралыгъо программэм кы-дыхълъытагъэу сомэ миллион 22-рэ фӀдиз ахэм апӀуагъэ-хъащт. А мылкъумкӀэ лӀмӀ-псымӀ-хэр, оргтехникэр, мебелир къащӀфыштх, специалистхэр агъэсӀштх, джащ фӀдӀу сэкъат-ныгъэ зилӀхэм яунагъохэм арысхэм щылӀныгъэм ахэр нахъ зэрӀхъгъозӀштхэмкӀэ амал гъэ-нӀфагъэхэр арагъэгъотыштх.

«ХъушхъафыкӀыгъэу кӀ-лӀзегъаджэ, социальнэ лофышлӀ пӀпчъ сызӀэрӀфӀразэр кӀэ-лонӀу сыфай, сэкъатныгъэ зилӀхэм зишӀуагъэ языгъэкӀы-рэ, ахэм ящылӀкӀэ къафзэ-гъэпсынкӀэрэ пстӀуми «тхъа-шъуегъэпсӀу» ясӀло. Джащ фӀдӀу шъуигупсӀхэм, кышъу-пзблагъэхэм, шъуиныбджӀгъу-

хэм — зӀкӀэ кышхъукоу-цохӀэрэм сызӀэрӀфӀразэр кыхъэсӀгъэщы», — кыӀуагъ Къумпыл Мурат.

ЗӀуӀкӀэгъум илъӀхъан мы кы-кӀлӀкыкӀохӀэрэм лъэныкӀо зӀ-фӀшхъафхэмкӀэ АдыгӀ Рес-публикэм ипремиехэр аратыжы-гъэх: Николай Ждановым, Алек-сандр Тюменцевым, ДӀгужые

СаидӀ, КъӀрдӀнӀ Марет, Викто-рия Корчак, Ангелина Мартиро-сян, Алина Пристанская, ШорӀ БислӀан, КучмӀз СусанӀ ыкӀи ХъахъурӀтӀ Светлана.

Ащ нӀмыкӀӀу ЛъӀпкӀ чемпионатӀу «Абилимпикс-2022» зыфилорӀм теклоньгъэр кышъ-дзыыхыгъэхэм АдыгӀ Респу-бликэм и Лышхъэ и РӀзӀныгъэ

тхылӀрӀ чемпионатым исерти-фикатхӀмрӀ щаратыжыгъэх: дышӀӀ медаль кыдзыыхыгъэху Наталья Кобылянская, Вале-рия Дерягина, Елена Суравам, Вячеслав Бедикян, джащ фӀдӀу тыжын медаль кызфагъэшъ-шӀгъӀ Яна Чинякова ыкӀи джӀрӀз медаль кӀӀзыыхыгъӀу Лаура ЕрескӀо.

Джащ фӀдӀу АдыгӀ Респу-бликэм и Лышхъэ и РӀзӀныгъэ тхылӀ аратыжыгъ кӀӀлӀзегъа-джӀхӀу ЛӀхъусӀжӀ Наталье, Ольга Цыганкова, Татьяна Величко ыкӀи Марина Гришко, ахэм анӀмыкӀӀу МыекӀопӀ ин-дустриальнӀ техникумым ипӀащӀу ЛыунӀе Мурат, дӀеу зӀхъзы-хыхӀэр ыкӀи зылӀгъӀхӀэр зычӀӀс АдыгӀ республикӀэ еджӀ-пӀӀ-интернатым ипӀащӀу Роман Чумаковым.

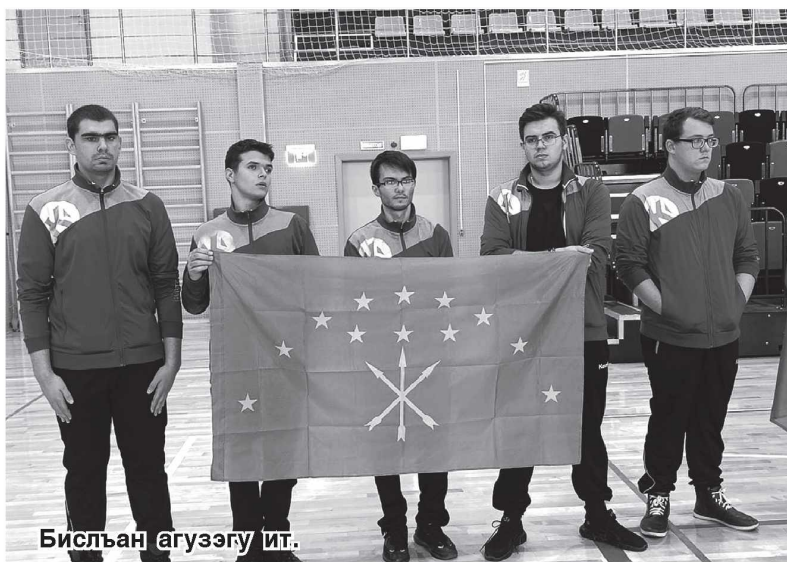
Лофтхъабзэм ыуж республи-кэм и Лышхъэ ащ хӀлӀжыагъӀ-хэм гушӀлӀгъу афӀхъугъ. СӀкӀат-ныгъэ зилӀхэм лӀпылӀгъу ягъ-гъотыгъӀнымкӀэ, щылӀныгъэм ахэр хӀгъӀгъӀзӀжыгъӀхӀмкӀэ чыпӀлӀхэм ащӀагъӀцӀкӀӀэр лӀфшӀӀ-ным ылӀзӀныкӀокӀэ гъӀхъагъӀу ыкӀи цыкӀагъӀу щылӀхэм шхъа-фӀу зашигъӀгъозагъ. УнӀшӀо гъӀнӀфагъэхэр штӀгъӀхӀм пӀе кӀӀуагъэхэр зӀкӀэ агъӀнӀфӀн-хӀшӀ, тапӀкӀэ кыдальытӀхӀу республикэм и Лышхъэ пшӀӀ-рылӀ къафилыгъ.

ЗӀуӀкӀэгъум икӀлӀухым Адыге-им и Лышхъэ шухъафтынхэр зыфагъэшъошагъэхэм джыри зӀ афӀгъушӀуагъ, гъӀхъӀгъӀкӀӀхӀэр ашӀынхӀу, шӀоу шылӀр кӀӀадӀхъу-нӀу афӀлӀӀуагъ.

АР-м и Лышхъэ ипресс-кӀулыкӀу

Спортым зыкӀыхыгъотагъ

ТыгъуасӀ агъӀшӀуагъэхэм ахӀтыгъ ШорӀ БислӀан пӀрыохъоу ипсауныгъэ изытӀкӀэ кӀӀуцухӀэрэм къагъащӀтӀрӀп. Кызыхъугъэм кышӀегъӀжыагъӀу ащ дӀеу елъӀгъу.

БислӀан агъӀзӀгъу ит.

ЩылӀныгъэм ипӀрыохъухӀэр зӀпичыхӀзӀ, спортым зыкӀыхы-гъотагъ, чанӀу общественнӀ щылӀкӀӀм хӀлажӀӀ. Ащ ишыхъат зипсауныгъэ амалхэр зыщыкӀуа-гъӀхэм културӀм, спортым, творчествӀм, гъӀсӀныгъэм аль-э-ныкӀокӀэ гъӀхъӀгъӀшӀухӀэр зӀра-шӀыхӀэрэм ыкӀи республикэм ищылӀныгъэ чанӀу зӀрӀхӀлажӀӀ-хӀэрэм афӀшӀ АдыгӀ Респу-бликэм и Лышхъэ ыцӀлӀкӀэ агъ-нӀфӀгъӀ шухъафтынӀр мыгъӀ кызфагъэшъошагъэхэм ар зӀрашӀыщӀр.

БислӀан илъӀс 21-рӀ ыныбжӀ, МыекъуапӀ кышхъугъ ыкӀи щӀпсӀу. ДӀеу зӀхъзыхӀр ыкӀи зымылӀгъӀхӀэр кӀӀлӀцыкӀлӀхӀэр зычӀӀс АдыгӀ республикӀэ ин-

тернатым щеджагъ. НӀужым МыекъопӀ кӀӀралыгъо техноло-гическӀэ университетым ланд-шафт-дизайнымкӀэ ифакультет чӀхъагъ.

— ИлъӀс зауӀрӀ ащ сы-щеджагъӀу сыгъкӀэ кы-зӀрӀснӀмыблагъӀр, лоф-зӀрӀрысымышӀлӀшӀуцтыр кызызгъурӀом, ситхылӀ-хӀэр кыкӀлӀсхыжыгъӀхӀ, — кӀӀуатӀ БислӀан. — Джы кӀӀкӀошт илъӀс еджӀгъӀум АдыгӀ кӀӀралыгъо универ-ситетым психологиэмкӀэ ифакультет сычӀхъажы сшӀоугъу.

Зипсауныгъэ амалхэр зӀщы-

кӀогъӀ кӀӀлӀцыкӀлӀхӀм хӀхъоны-гъӀ ашӀынымкӀэ, обществӀм хӀгъӀгъӀзӀгъӀхӀмкӀэ мӀхъанӀ зилӀхэм физическӀэ културӀр ыкӀи спортыр ащыщы. Джащ фӀдӀу мыхӀэр социальнӀу ухъу-мӀгъӀхӀм ыкӀи гъӀхъагъэхэр ашӀынхӀм спортыр ыкӀи физ-културӀр фӀлорышӀӀх. Ежъ ШорӀ БислӀан сӀкӀатныгъэ зилӀхэм азыфагъу Урысыем, республикэм, кӀалӀм щызӀха-щӀрӀ спорт зӀнӀкӀокӀухӀм зӀкӀӀми ахӀлажӀӀ ыкӀи текло-ныгъӀхӀэр кыдӀехы. АхӀм зӀу ащыщ шахматыр, кӀӀпкӀӀныр, «кӀгли» ыкӀи голболыр. АнахъӀу тигушӀлӀгъу ыгу рихъырӀр ыкӀи зӀмызӀцӀу зызфигӀасӀрӀр гол-болыр ары.

— Спорт лӀӀпкӀхӀм ащы-цӀу голболым зымылӀгъӀу-хӀрӀр фӀкӀулаух, — ело БислӀан. — Макъ зы-пылукӀырӀ пӀырагур зӀфа-дзызӀ, джӀхӀаитгом тетъ-хъу мӀджӀгъу. МафӀ кӀӀс тренировкӀхӀм сызӀщеджӀ-гъӀ еджӀпӀӀ-интернатым сӀкӀо. Сыда пӀомӀ а спорт лӀӀпкӀым зыфӀбгъӀсӀным-кӀэ амалышӀлӀхӀэр цызӀты-рагъӀпсыхъагъӀхӀ: спортзал ин нӀфынӀшӀхор, трена-жерхӀэр зыдӀыщит кӀогъур, спорт инвентарьхӀэр. АнахъӀу джы сызӀфӀбан-рӀр голболымкӀэ Урысые чемпионатым теклоны-

ДжабгъумкӀэ апӀрӀу щыт.

гъӀ кышхъыдӀсхӀныр ары.

БислӀан спортым имызакъоу, компьютер, телефон лофхӀм дӀгъоу ахӀшыкӀы. АхӀр кыз-фигӀгъӀфӀдӀхӀзӀ, джӀгъукӀэ зӀфӀ-шхъафхӀэр зӀригъӀшӀагъӀх, ныбджӀгъӀхӀэр зӀригъӀгъотыгъӀх. БӀмышӀӀу «ХъафизӀхӀм я Уры-сые обществӀ» игупчӀа ГъӀло-рышӀлӀпӀӀ цызӀхӀцӀгъӀгъӀ ныбжы-кӀӀхӀм я Совет Адыгеим илы-кӀоу БислӀан хагъхъагъ.

ШорӀ БислӀан янӀу ЗаремӀ гушӀлӀгъу тыфӀхъугъ. Ар ыпшӀӀ-кӀэ зигугъу кӀӀтшыгъӀ еджӀ-пӀӀ-интернатым зымылӀгъӀурӀ кӀӀлӀзегъаджӀу компьютер шӀӀ-ныгъӀр языгъӀхъырӀм исекре-тарӀу лоф щӀлӀ.

— ТыунагъокӀэ тӀцӀыкӀу-

гъом кышхъегъӀ-жыагъӀу дӀеу зӀрӀтлӀгъӀурӀм-кӀӀ лофыгъор-тӀл, — кӀӀуатӀ ЗаремӀ. — СӀ-сянӀ-сянӀхӀэр джащ фӀдӀӀ, ситххъӀгъӀу сӀу Алим яти ежъырӀ ащ фӀдӀӀ, сикӀлӀ-тӀлӀу зӀрамылӀгъ-гъурӀмкӀэ сӀ-кӀатныгъӀ ял. Ау ахӀм зӀкӀӀми щылӀныгъэм зы-кыыхагъотагъ, афӀлӀгъӀыщт лофшӀлӀхӀэр агъӀцӀкӀӀх. Уна-гъом ышхъӀу Алим хылӀгъӀ-тӀу мӀлажӀӀ,

анӀхъыжӀ кӀӀлӀм илъӀс 24-рӀ ыныбжӀ, компьютер лофхӀм апылӀ, бӀмышӀӀу кышхъагъ. БислӀан игугъу кӀӀтшыгъӀх.

БзылӀфыгъэм кызӀерилӀуа-гъӀмкӀэ, сӀкӀатныгъэ зилӀхэм фӀгъӀкӀотӀнӀу кӀӀралыгъом кӀаритырӀр зӀкӀӀ кӀалокӀӀ. Уна-гъор 1998-рӀ илъӀсым кышхъ-гъӀжыагъӀу унӀе псӀупӀӀ зӀря-мылӀмкӀэ чӀзыум хӀтыгъӀх. МӀзӀ зауӀкӀӀэ узӀкӀӀлӀзӀжымӀ, ШорӀхӀм яунагъо кӀӀбар гушӀуа-гъор къафӀсыгъ — сертификат кӀаратыгъ ыкӀи фӀтӀрищӀу зӀхӀт унӀу джы зӀрыхӀэр къащӀафыгъ.

БислӀан кыфӀдӀгъӀзӀжымымӀ, игухӀлӀшылоу зыдӀилыгъхӀэр кы-дӀхъунхӀу, ыпӀкӀӀэ лӀыкӀотӀнӀу фӀтӀло.

ӀШЫНӀ Сусан.

Врачхэм я Хасэ Москва щыкӀуагъ

ШӀолыр общественнэ организациеу «Врачхэм я Хасэ» иятӀонэрэ зӀугъэкӀэгъу Урысые Федерацием и Правительствэ дэжъ щылэ финанс университетым щыкӀуагъ.

Зэхэсыгъом хэлэжьагъэхэм шӀуфэс къарихыгъ Хасэм итхьамэтэ гъэшӀуагъэу, Москва дэс адыгэ нахьыжхэм я Совет итхьаматэу Агъырбэ Юрэ.

Зэхэсыгъом хэлэжьагъэхэм Урысые Федерацием и Правительствэ дэжъ щылэ финанс университетым ипрезидентэу Эскиндар Михаил, Адыгэ Республикэм ыцӀэкӀэ Урысые Федерацием исенаторхэу Хьопсэрыкъо Муратрэ Александр Наролинымрэ, КъэрэцӀэ-ЩӀэрджэс Республикэм ыцӀэкӀэ Урысые Федерацием исенаторэу КъэзанэкӀо Къырым, МыекӀопэ къэралыгъо технологическэ университетым ипащэу Къуиуж Саидэ, медицинэ клиникэ, научнэ организацие пэрытхэм — нэм еӀзэгъэнымкӀэ научнэ-ушэтӀкӀо институтэу М. Красновым ыцӀэкӀэ щытым, Урысые ушэтӀкӀо медуниверситетэу Н. Пироговым ыцӀэкӀэ щытым, Московскэ къэралыгъо университетым имедицинэ научнэ гупчэу Ломоносовым ыцӀэ зыхьырым, кӀэлэцӀыкӀу хирургиемкӀэ ыкӀи травматологиемкӀэ научнэ-ушэтӀкӀо институтым, кӀэлэцӀыкӀу къэлэ клиникэ сымӀджэщэу Н. Филатовым ыцӀэ зыхьырым, ӀэпыӀэгъу псынӀкӀэмкӀэ научнэ-ушэтӀкӀо институтэу Н. Склифосовскэм ыцӀэкӀэ щытым, Адыгеим, Краснодар краим, КъэбэртӀэ-Бэлыкъарым, КъэрэцӀэ-ЩӀэрджэсым яӀэзӀплӀэхэм яшӀэныгъэлэж-медицхэр.

«Врачхэм я Хасэ тызэрипхыгъ. ПӀэлэ кӀэкӀым кыкӀоцӀ шӀуагъэ кыхьын зэрильӀэкӀыштыр ащ кыгъэлэжӀуагъ. Мы илъэсым хьугъэ-шӀэгъэшхохэр кӀэхьыгъэх: Хасэм юридическэ статус иӀэ хьугъэ, апӀэрэу научнэ-практическэ конференцие Адыгэ Республикэм щызэхӀащӀагъ. Куп цыкӀоу ежӀугъажьы нэбгыри 110-м ехьу зыхьхэрэ организацие шӀухьугъ. Ащ хэтхэм азыныкӀо нахьыбэр тильӀэпкӀэгъух», — кыӀуагъ Агъырбэ Юрэ.

Врачхэм я Хасэ итхьаматэу, медицинэ шӀэныгъэхэмкӀэ докторэу, штатым хэмыт кӀэлэцӀыкӀу специалист шӀхьӀаӀэу, къалэу Москва псауныгъэр кӀэхьыгъэмгъэнымкӀэ и Департамент инейрохирургэу, псауныгъэр кӀэхьыгъэмгъэнымкӀэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «КӀэлэцӀыкӀу хирургиемкӀэ ыкӀи травматологиемкӀэ научнэ-ушэтӀкӀо институтым» нейрхирургиемкӀэ ыкӀи нейротравмемкӀэ иотделение ипащэу Семёнова Жаннэ Хасэм пшӀэрыльӀэу иӀэхэм, Адыгэ Республикэм

ахэр кызэкӀохэм рахьухьагъэхэм кӀаегушӀыӀагъ.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр кӀэхьыгъэмгъэнымкӀэ иминистрэу МэрэтыкӀо Рустем псауныгъэр кӀэхьыгъэмгъэнымкӀэ зыгъо Ӏофыгъоу щыӀэхэм, специалист пэрытхэм зедӀэлэжӀэныгъэу адырӀэштхэм ягугъу кышӀыгъ.

Врачхэм я Хасэ итхьаматэ-гъоу, экономикэ шӀэныгъэхэмкӀэ докторэу, МыекӀопэ къэралыгъо технологическэ университетым ипащэу Къуиуж Саидэ МКбТУ-р джырэ медицинэм пае кадрхэр

кызэыгъэхьызырӀэ гупчэу зэрэщытым фӀэгъэхьыгъэу зэхэсыгъом хэлэжьэхэрэм къафилотагъ. Хасэм хэтхэм ягъусэу МКбТУ-м имединститут технологиякӀэхэр зэрэцагъэфедӀштхэ шӀыкӀэм нӀуасэ фишӀыгъэх.

АпшӀэрэ медицинэ еджаплӀэхэм ястудентхэм атегъэпсыхьгъэ программэу «Наставничество» зыфилӀоу сенаторэу Хьопсэрыкъо Мурат япащэу пхыращырым, ныбжыкӀэхэм яшӀэныгъэ агъэфедӀэнымкӀэ амалэу яӀэхэм афӀэгъэхьыгъэу Адыгэ Республикэм инейжыкӀэхэу врач ӀофшӀэныр езыгъэ-жыгъаӀэхэм къалотагъ. Предложение пстӀэуми къадырагъэштагъ, лӀэныкӀо зэфӀэшхьафхэмкӀэ ӀофшӀэн планэу зэхӀагъэуцагъэм ахэр хагъэхьагъэх.

Адыгэ Республикэм и Лышхьхэу КъумпӀыл Мурат пшӀэрыль кызэрэфишӀыгъэм тетӀэу сенаторэу Хьопсэрыкъо Мурат юбилей медалэу «Адыгэ Республикэр загъэпсыгъэр илъэси 100 хьугъэ» зыфилӀорӀэр Агъырбэ Юрэ Юсыф ыкӀомрэ Эскиндар Михаил Абдурахьман ыкӀомрэ аритыжыгъ.

ШӀуугу къэтӀэгъэкӀыжы МыекӀопэ къэралыгъо технологическэ университетым щыкӀогъэ дунэе научнэ-практическэ конференциеу «Актуальные вопросы науки и практики в современной медицине: междисциплинарный подход, современные тренды» зыфилӀорӀэм кыдыхӀэлытагъэу, Адыгэ Республикэм ия 100-рэ илъэс ехьулӀэу врачхэм я Хасэ иапӀэрэ зӀукӀэ Адыгеим зэрэщызэхӀащӀагъэр, тиреспубликэ и Лышхьхэу КъумпӀыл Мурат ащ зэрэхӀэлэжьагъагъэр.

Гъэсэнныгъэ гупчэ кыызӀуахыгъ

Тыгъэгъазэм и 1-м кыщегъэжыагъэу и 3-м нэс Адыгэ къэралыгъо университетым Дунэе форумэу «ЛӀэпкӀ цыкӀухэм якультурэрэ яныдӀэльфыбзэрэ дунаим зэрэхӀэгъэцагъэхэр» зыфилӀорӀэр щыкӀуагъ.

Бзэм икызэтӀегъэнэжыын фӀэгъэхьыгъэ ӀофтхьӀэбзэ гъэнэфагъэхэр мыщ епхыгъэу зэхӀащӀагъэх. Ахэм зӀу ащыц этнокультурнэ гъэсэнныгъэ гупчэу «АдыгLand» зыфилӀорӀэр кызэрэзӀуахыгъэр. Мыщ епхыгъэу Дунэе онлайн-проектэу «ЛӀэушӀыр» («Черкесский олененок») зыфилӀорӀэри зэхӀащӀагъ.

ӀофтхьӀэбзэм республикэм ирайон зэфӀэшхьафхэм къарыкӀыгъэ кӀэлӀеджӀэкӀо 43-рэ хэлэжьагъ, сыхьатым кыкӀоцӀ кӀэлэцӀыкӀухэм упчӀэ 50-мэ яджӀуапхэр аратыжыгъэх. Адыгэ культурэм, тарихым афӀэгъэхьыгъэ упчӀэхэр ахэм ахэтыгъэх.

Теклоныгъэ кыдзыхыгъэр УлӀэпэ урыт еджаплӀэу N 9-м щеджэрэ ГубжӀэкӀо Тамил. Балл 50-м щыщӀу 49-рэ кырихыгъ. Ащ шӀухьафтынэу планшет ратыгъ.

«АдыгLand» зыфилӀорӀэ гупчэр я 8 — 10-рэ классхэм ащеджӀэхэрэм атегъэпсыхьагъ. Мазэм зэ, шӀэмбэтым, ӀофтхьӀэбзэ гъэшӀэгъонхэр зэхӀащӀытх. Адыгэ филологиерэ культурэмрӀэкӀэ факультетым сыхьатыр 10-м кыщегъэжыагъэу 3-м нэс Ӏоф ышӀӀэшт. Мазэ къэс адыгабзэм фӀэгъэхьыгъэ темэ зэфӀэшхьафхэр джӀэгукӀэ шӀыкӀэм тетӀэу зэхӀафӀытх.

Дунэе форумым фӀэгъэхьыгъэ тхыгъэ нахь игъӀэкӀотыгъэ тапӀэкӀэ кыхьӀэтытх.

ДЕЛӀКӀО Анет.

Адыгэ культурэм ия Х-рэ Дунэе фестиваль

Тыгъэгъазэм и 2-м кыщегъэжыагъэу и 4-м нэс Адыгэ Республикэм и ЛӀэпкӀ театрэу ЦӀей Ибрахимэ ыцӀэ зыхьырым адыгэ культурэм ия Х-рэ Дунэе фестиваль щыкӀоцӀт. ӀӀкӀыб хӀэгъэгухэм ыкӀи Урысые Федерацием ишӀолырхэу адыгэхэр зыщыпсӀухэрэм культурнэ зӀпхыныгъэ адӀшӀыгъэным мы ӀофтхьӀэбзэр фӀӀорышӀэ.

КъэбэртӀэ-Бэлыкъарым, КъэрэцӀэ-ЩӀэрджэсым, Адыгэ Республикэм, Темыр Осетием, Краснодар краим ыкӀи адыгэхэр нахь жьугъэу зыщыпсӀухэр ӀӀкӀыб хӀэгъэгухэм ятворческэ купхэр фестивалым хэлэжьӀытх.

Фестивалым ипрограммэ кыдыхӀэлытагъэх Адыгэ Республикэм и ЛӀэпкӀ музей иэкспозициехэм ыкӀи икыгъэлӀэгъонхэм япӀлынхэр, КъокӀыплӀэм щыпсӀурэ лӀэпкӀхэм яискусствӀэкӀэ Къэралыгъо музейм и Темыр-Кавказ къутамэ зыцаплӀыхьаныр, пресс-конференциехэр зэхӀащӀэгъэнхэр ыкӀи АР-м итворческэ купхэм яконцерт.

Фестивалым хэлэжьэхэрэмрэ хьӀӀэхэмрэ мӀафишым кыкӀоцӀ якультурнэ программэ байшт.

Адыгэ Республикэм къэралыгъо гъэпсыкӀэ зилӀэр илъэси 100 зэрэхьыгъэм фӀэгъэхьыгъэ ӀофтхьӀэбзэу культурэмкӀэ АР-м и Министерствэрэ лӀэпкӀ культурамкӀэ ГупчӀэмрэ рагъӀэкӀокӀыхэрэм мы фестивалыр ащыц. Джащ фӀэдӀу ащ изӀэхӀӀӀэн Адыгэ Республикэм икыэралыгъо программэу «Культурэм хӀэхьыныгъэ егъэ-шӀыгъэныр» зыфилӀорӀэм ыкӀи Урысыем щыпсӀурэ лӀэпкӀхэм яискусствэрэ якультурнэ кӀӀнрӀэ я Илъэс щырагъӀэкӀокӀырым къащӀӀӀытагъ.

Ялофшлагъэхэр зэфыхьысыжьи

Пшызэ къээкыдзэм и Мыекьопэ отдел изахьэ джырэблагъэ шылагъ.

Юфтыабзэм хэлэжыгъэх Краснодар краим и вице-губернаторэу, Пшызэ къээкыдзэм ипащэу Александр Власовыр, Адыгэ Республикэм и Лышхьэрэ иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипащэу Владимир Свеженец, Адыгеимрэ Краснодар краимрэ яхэбзэхуымэкӀо кӀулыкӀухэм ялыкӀохэр, Адыгеим идинлэжхэр, ильэпкӀ общественнэ организациехэм япащэхэр, Мыекьопэ къээкӀ отделым кӀепхыгъэ район обществэхэм, къээкӀ ныбжыкӀэхэм я Союз, къэбар жӀугъэм иамапхэм ялыкӀохэр.

Адыгэ Республикэм и Лышхьэрэу КӀумпӀыл Мурат ыцӀкӀэ Владимир Свеженец зэхахьэм кӀекӀолагъэхэм шлуфӀс кӀарыхыгъ. Мыекьопэ къээкӀ отделым непэ юфтышхо зэрэзэшлуи-хырэр, дзэ-патриотическэ плу-

ныгъэмкӀэ зызэригъэчанырэр, хэушхьафыкыгъэ дзэ операциеу Украинэм щыкӀорэм къээкӀхэр зэрэхэлэжхэрэр, республикэр тапӀкӀи къээкӀхэм лӀпылӀэгъу зэрафӀхуштыр ащ кӀыхыгъэщыгъ.

Александр Даниловым мы ильӀэсым гухӀлӀэу ялагъэхэр зэрагъэцӀкӀагъэр зэхахьэм кӀыщилуагъ. КъээкӀхэр чанэу культурнэ юфтыабзэхэм зэрэхэлэжыгъэхэр, дзэ комиссариатхэм, урыс чыристан чылысым, лӀэпкӀ общественнэ организациехэм зэдӀлэжыныгъэ зэрадырлагъэр, ныбжыкӀэхэм дзэ-патриотическэ плуныгъэ тэрэз ягъэгъотыгъэнымкӀэ юфтышхо зэрашлагъэр, лӀыхьон юфтыабзэхэм зэрэхэлэжыгъэхэр, рэхъатныгъэм, тыкӀэзыуцухьэрэ дунаим, псэушхьэхэм якъэухуымэн фӀэгъэзэгъэ къээкӀ

дружинэхэм зэрэхэтхэр атаманым кӀыхыгъэщыгъ.

УФ-м и Президент 2022-рэ ильӀэсым юныгъом и 21-м ышлыгъэ унашьюу N 647-р зытэтэу «Частичнэ мобилизации Урысые Федерацием зэрэщыкӀоштымкӀэ цыфхэм макъэ ягъӀулыгъэным ехьылагъ» зыфилорэм тетэу хэушхьафыкыгъэ дзэ опера-

циер зыщыкӀорэ чыплӀэм къээкӀ 41-рэ ащагъ, контракт адзэышыгъэ къээкӀ 63-мэ Урысые Федерацием и УлӀышхьэу КӀуачӀэхэм кӀулыкӀу ащхьы, хэушхьафыкыгъэ дзэ операцием хэлэжхэр.

Мыекьопэ къээкӀ отделым иунашьюкӀэ Мостовской районым икӀээкӀ обществэрэ (ата-

маныр Сергей Родионов) Мыекьуапэ икӀээкӀ обществэрэ (атаманыр Виктор Остапенко) анахь пӀрытхэу зэхахьэм щалытагъэх. Мыекьопэ къээкӀ отделым хэтыщтхэр, 2023-рэ ильӀэсым юфтыабзэу зэхащӀтхэр, Пшызэ къээкыдзэм изахьэ агъӀкӀошт къээкӀхэм яспискӀэ мы мафӀэм аухэсыгъэх.

УнӀгъо зӀгурылӀожь

Мыекьопэ районымкӀэ псэупӀэу Каменноостскэм дэс къээкӀхэм яатаманэу Моисеев Андрей Николай ыкӀом гуфӀкӀо купмэ ахэтэу непэ тыхӀгъэгу ифедӀэхэр кӀегъӀгъунӀ.

ПӀэчэ чанэу зэрэщытыр, къээкӀхэм лӀытӀэныгъэшхо кӀызэрӀафашырэр кӀыда-лӀытӀэз, хэушхьафыкыгъэ дзэ операцием хэлэжхэрэ отрядым и Мыекьопэ къээкӀ отдел ипащэу ар агъӀэнӀагъ.

Андрей Моисеевым унӀгъо зӀгурылӀожь ил, псэушхьэхэм кӀадекӀоклыныр икӀас. Мы аужырӀэ ильӀэсхэм ишыпкӀӀэу шыхъуным пылӀ, шӀэци ил. Автомас-терскоим щылӀэжхэрэ икӀа-лӀэу Александр игъусэу шыоу узэрэзекӀошт шыкӀӀэм ныбжыкӀэхэр фегъасӀх. Шыу зекӀохэм, къээкӀ мӀфӀкӀхэм игуапӀэу ар ахӀ-лажхэ, пӀсӀэрэ къээкӀ щыгъынхэмрӀэ лӀахӀхэмрӀэ тарихъэу апылӀыр шӀо-лӀо-фӀэу зэрӀгъашӀ.

Андрей Моисеевыр анахьэу зыкӀӀӀхьопсырэр Ка-

менноостскэм чыгу кӀа-щыӀихынӀэу, къээкӀхэм шы спорт, культурӀэ юфтыабзӀ-хэр зыщызӀахӀӀт чыплӀэ зӀтыригъӀпсыхьанӀэу ары.

Атаманым унагъо зы-шлагъэр ильӀэс 26-рэ хъу-гъэ. Ащ ишхьӀэгъусэу Лю-бовь сыдрӀэ лӀэныкӀомкӀи кӀӀгъӀкӀон пытӀэу ил. Бзыл-фыгъэр унӀэ ветеринар клиникэм ильӀэс 25-рэ хъу-гъэу щӀа-жхэ.

— *ЗыгъӀпсӀфыгъо ма-фӀэхэм зӀраунагъоу зекӀо-тызӀэрӀорэм, тиреспуб-ликӀэ ичылӀӀэ дахӀхэр зӀ-рӀзӀдгъӀӀӀгъуэхэрэм гу-хахьо ахэтӀгъуатӀ. Джащ фӀдӀэ мафӀэхэм гу лӀы-тымьтӀэу уахьтӀэр псын-кӀӀэу макӀо, гу зӀцӀтӀӀэ, — кӀе-луатӀэ бысымгуащӀм.*

Андрей Моисеевым дзэ пшӀӀӀылыхэр зӀригъӀца-кӀӀэрэм кӀыхӀкӀӀэу хьызмӀт,

унӀгъо юфхэм язехьан зыпшӀӀэ дӀкӀырэр ишхьӀ-гъусэу Любовь ары. Иль-фыгъитӀуи ащ лӀпылӀэгъу-шлюу илӀх.

Хэушхьафыкыгъэ дзэ операцием хэлэжхэрэ къээкӀхэм яшхьӀэгъусӀхэмрӀэ янӀхэмрӀэ я Совет итхьа-матӀэу ар агъӀэнӀагъ. Мые-кьопӀэ районым идзӀэ ко-миссариатрӀэ администра-циемрӀэ бзылӀфыгъэр адӀ-лажхэ, зыгъо юфтыгъохэм язӀэшӀохынкӀэ лӀпылӀэгъу афӀхьу, тидзӀэ кӀулыкӀу-шӀӀэхэм шлушӀӀэ лӀпылӀэгъур афӀугъоигъӀэнымкӀэ ишлуа-гъэ кӀегъӀа-кӀо.

Моисеевхэм апхьоу Ва-лерия искусствӀэхэмкӀэ Адыгэ республикӀэ кол-леджӀэу ТхьабысымӀэ Умар ыцӀӀэ зыхьырӀэм щеджӀэ. КъээкӀ культурӀэм ишӀо-лӀыр фестивалӀэу Тульскэм

щыкӀуагъэм къээкӀ кӀа-шӀор дахӀэу кӀызӀэрӀишӀы-гъэм фӀшӀӀ мыгъэ ащ апӀэрэ чыплӀӀэр кӀыфагъӀшӀошагъ.

Мыхэм яунагъо исхэр юфтыабзӀэ пстӀэуми ахӀла-жхӀх. ГушӀӀӀэм пае, ИльӀэ-сыкӀӀэ мӀфӀкӀхэм япӀгъокӀӀэу ныбжыкӀэхэр ягъусӀхӀэу рождественскӀэ спектаклӀэу агъӀхьазырхэрэр МыекьопӀэ районым ичылӀпӀӀӀмӀэ кӀащӀагъӀӀӀгъоштых.

Моисеевхэм яунагъо насып зыкӀӀӀыыр ыкӀи ар зыгъӀӀытӀэрэр ятӀӀӀэу пӀа-шӀӀхэр зӀрагъӀӀӀӀӀӀӀхэрэр, унӀгъо кӀоцӀым илӀ хабзӀэхэм зӀрадӀемыхьхэрэр, зӀрӀзӀфӀгъумӀкӀыжхьхэрэр, псӀэушхьэхэм кӀаде-кӀоклыныхэр зӀрякӀасӀэр ары.

Екатерина ЗАГОРУЛЬКО.
Мыекьуапэ икӀээкӀхэм япащӀэ игуадз.

ЭкоЦентр
региональный оператор по обращению с отходами

ПӀрыохъу шъуафӀэмыхъу

ФӀтӀрыбӀэу зӀхӀт унӀхэм ачӀӀсхэм хӀкӀыр зӀралӀхьэрӀэ бакхэм якӀо-лӀӀӀӀӀӀхэр «зӀфамышынхӀэу» шӀолӀыр операторыр цыфхэм кӀяджӀэ.

УнӀэ автомашинӀэр контей-нерхэм адӀжӀэ зӀрагъӀӀӀгъэм кӀыхӀӀӀӀӀ хӀкӀыр лӀузыщӀт хьылӀӀӀӀӀӀӀхэр зӀрямыкӀӀӀӀ-

шӀухэрӀэм мафӀэ кӀӀэс тыре-хьылӀӀэ тӀоми хӀукъоныгъэ хъу-щтӀӀ. ИльӀӀӀӀӀ тызхӀтым пыкӀы-гъэ уахьтӀэм ащ тетӀэу пӀрыохъу

афӀхьухӀэу гъогӀогъу 500 фӀдиз агъӀӀӀӀӀыгъ.

— АнахьыбӀэу ащ фӀдӀэ хӀу-къоныгъэ зыщӀащӀырэр Мые-

кьуап, АдыгӀӀӀӀӀ, Яблон-скӀэр ыкӀи ИнӀэм. Ар кӀызхӀ-кӀырэр унӀӀэ транспортым пае гъӀӀӀӀӀӀӀӀӀ ашӀыгъэм нахьӀи автомашинӀэхэм япчӀагъэ зӀ-рӀнахьыбӀэр ары. ГъӀӀӀӀӀӀӀӀ мафӀэхэм юфыр нахь дӀӀи мӀэху. Транспортыр зиехэр емыгу-пшысӀхӀӀӀӀ зыщыфаехэм зӀра-гъӀӀӀӀӀӀӀӀ ыпкӀ кӀыкӀыкӀӀӀ игъом хӀкӀыр дащынӀэу хьурӀӀ. Шъугу кӀӀдгъӀӀыжын, щӀагухэм

кӀӀӀӀӀӀӀӀӀ адӀлӀыныр зӀкӀӀ-ми зӀдытитӀоф. Ащ пае тиавто-машинӀхэр хӀкӀитӀӀӀӀӀӀӀ пӀо-щӀӀӀӀӀӀӀ игъом якӀӀӀӀӀӀӀӀ-хӀэ фае, — кӀылуагъ ООО-у «ЭкоЦентрӀэм» и Адыгэ шӀо-лӀыр кӀутамӀэ ипащӀэ игуадзӀэу Алексей Петровым.

ООО-у «ЭкоЦентрӀэм»
и Адыгэ шӀолӀыр кӀутамӀэ
ипресс-кӀулыкӀу.

Лъэпкъ проектхэр

Мазэм ыкIэм нэс

АР-м псэопъашынымкIэ, транспортнымкIэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкIи гъогу хызмэтымкIэ и Министерствэ ипроишэу Ольга Смирновам тызэрэщигъэгъозагъэмкIэ, фэтэрыбэу зэхэт унэ 29-мэ ачIэхэу нэбгырэ 441-рэ

проектм кыхеубытэ, ар квадратнэ метрэ 7920-рэ мэху. Мыхэр 2017-рэ илъэсыр ары жьы хуэгъэхэу, зэхэоним нэсыгъэкIэ залытагъэхэр. ПальэхэмкIэ, 2025-рэ илъэсым ыкIэм нэс ахэм цыфхэр къачIэщыжыгъэнхэ фэягъ.

— Арэу щытми, *лофшIэнхэр нахь агъэлсынIэнхэш, ащ фэдизрэ пымылIынхэу, псэукIэ амал тэрэзхэр зилэ унэхэм цыфхэр нахьыжэу ачIагъэтысхьажынхэу республикэм пшэрылIэ зыфигъэуцужыгъ ыкIи ар гъэцэкIагъэ зэрэхуэрэр уах-*

Лъэпкъ проектэу «Псэуплэр ыкIи кьэлэ щыIакIэр» зыфило-рэм игъэцэкIэн тегъэлпыхъэгъэ шьолыр программэу жьы хуэгъэхэу, зэхэоним нэсыгъэ унэхэм ачIэххэм ягъэкощын фэгъэхьыгъэр 2019-рэ илъэсым кыщыублагъэу Адыгеим щыпхыращы.

тэм кыгъэпъэгъуагъ, — кыыхигъэщыгъ Ольга Смирновам.

Кьалэу Мыекъуапэ, кьэлэ гъэпсыкIэ зилэ поселкэу Яблоновскэр, Кошхьэблэ ыкIи Мыекъопэ районхэр ары мы программэм кыхиубытэхэрэр. ЛофшIэнхэр зэрагъэлсынIагъэхэм ишIуагъэкIэ 2020-рэ илъэсым ыкIэм нэс Адыгеим икьэлэ шьхьалэрэ поселкэу Яблоновскэмрэ адэсхэу программэм кыхиубытагъэхэр зытефэщыгъэхэр агъэкощыгъэх. Квад-

ратнэ метрэ 560-м еху ахэм ашIи атIупщыгъ. Ащ ишIуагъэкIэ унэгъо 16-мэ шэпхьакIэхэм адишIэрэ унакIэхэр ялэ хуэгъэхэу.

Ольга Смирновам кыизэриуагъэмкIэ, Кошхьэблэ ыкIи Мыекъопэ районхэмкIэ программэм игъэцэкIэн мы мазэм ыкIэм нэс аухышт. ЛофшIэнхэм япроцент 95-р хагъэкIыгъах. Ащ тетэу 2019-рэ илъэсым рагъэжыгъэу программэр илъэсатIукIэ нахьыжэу зэфашIыжыщт.

ПстэумкIи сомэ миллион 297-м еху жьы хуэгъэхэу унэхэм ачIэххэм ягъэкощын пэлухьанэу кьалытэгъагъ. Ащ щыщэу сомэ миллион 255-р кьэралыгъо корпорациеу, псэуплэ-коммунальнэ хызмэтыр гъэ-кIэжыгъэнымкIэ Фондым имылыку кыхэхыгъ, сомэ миллион 2-рэ мин 500-р республикэ бюджетым, сомэ миллион 39-р муниципальнэ образованиехэм кыыхалхьагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

ЗэхьокIыныгъэхэр фашIыгъэх

Урысыем ит университетхэм 2023 — 2024-рэ илъэххэм уацIэхьаным шапхэу пылхэр ясайтхэм кьарагъэхьагъ ыкIи УФ-м гъэсэнэгъэмкIэ и Министерствэ ар ыштагъ. ЗэхьокIыныгъэхэр ащ фэхьыгъэх.

ЫпкIэ сэнэхьат е лъэныкIуи 10-мэ ятхылхэр аратыщыгъэмэ, джи ар нахь макIэ ашIыгъ, 5-м блэкIы хуэщтэп. УФ-м гъэсэнэгъэмкIэ и Министерствэ кыизэритырэ-мкIэ, мыщ фэдэ шыкIэм ишIуагъэкIэ ныбжьыкIэхэр зыфэе сэнэхьатым икы-хэхын нахь егупшысэщтых ыкIи зыфагъэхьазырыщт. Апшээрэ еджаплэхэм яректорхэм зэралытэрэмкIэ, абитуриентыр зым чIэмы-фэу, адрэм зигъэзэжыынэу тхылхэр зитыкIэ конкурсыр нахь ин мэху, нэмыкIхэр чIэфэщтхэмэ ехьырэ-хьышэх, къекIуалIэхэрэп.

Джи бюджетым ыкIи ыпкIэ зыхэлъ отделениехэм ачIахьэ зышIоигъохэм зэу лъэлу тхылыр кьатын альэкIыщт. ЛъэныкIо заулэ кыыхахыгъэмэ, апэ нахь рагъэшхьырэр агъэнэфэн фае.

Джащ фэдэу бюджет чIыплэхэр зилэ учреждениехэм ачIэхьанхэм пае тхылхэр кызырахьылIэщт зыкI мафэ афагъэнэфагъ, ащ хэхьэ штэн «дополнительный прием» зыфило-рэри. Шьугу кьэдгъэкIыжын, ыпкIэ апшээрэ еджаплэ пэпчэ ежэ-ежырэу пIалыэр ыгъэнафэщыгъ, джи бэдзэогъум и 20-м нахь

мыпасэу, мы мазэм и 25-м шIомыкIэу, кьэралыгъо ушэтынхэм язэфэхьысыж-хэмкIэ чIахьэхэрэм ятхылхэр апшээрэ еджаплэм рахьылIэнхэ фае. Хэгъэхьожь штэныр шышхьэлум и 29-м шIокIы хуэщтэп.

Мыекъопэ кьэралыгъо технологическэ университетыр пштэмэ, ащ факультети 10 хэхьэ, программэхэу бакалавриат, специалитет ыкIи магистратура зыфилохэрэмкIэ шIэныгъэ арагъэгъоты. 2022-рэ илъэсым чIыплэр 5007-рэ ялагъ, ащ щыщэу бюджет чIыплэр 1236-рэ, коммерческэр 3771-рэ хуэщыгъ. Непэрэ

мафэм зэкIэмкIи студент мини 10-м еху щеджэ.

Мы апшээрэ еджаплэм иприемнэ комитет пшэ-дэкIыж зыхьырэ исекретарэу Бэрээдэ Розэ кыизэрэтиуагъэмкIэ, нэмыкIхэм афэдэу кьэклорэ илъэсым мыщ уцIэхьаным шапхэу пылхэр зэхьокIы-

гъэх. ЫпкIэ лъэныкIуипшI кыыхахын фитыгъэхэмэ, 2023-рэ илъэсым 2-м кыищегъэжыагъэу 5-м нэс ятхылхэр зычIалхьанхэ альэкIыщт. Кыыхахырэ лъэныкIо пэпчэ номер тырагъэуцон фае, анахьэу зычIахьэхэ ашIоигъор ыпэ рагъэшын фае. Конкур-

сым зыпхырыкIыхэкIэ, апшээрэ еджаплэм чIэхьанхэм пае ядокументхэм яоригиналхэр шIокI имылау кырахьылIэнхэ фае. Нахь игъэкIотыгъэ кьэбархэр Мыекъопэ кьэралыгъо технологическэ университетым исайт ижыгъотэщт.

ДЕЛЭКIО Анет.

ФэдитIукIэ нахьыбэу ахьщэ аратыщт

ГазификациемкIэ программэу Адыгеим щагъэцакIэрэм диштэу газрыкIуапIэхэр зыщыпхырыщыгъэ псэуплэхэм адэт унэхэм яхаплэ нэс ыпкIэ лъамытэу гъэстыныпхьэ шхуантIэр арацаллэ.

А программэм кыдыхэлпытагъэу газрыкIуапIэ зилэ псэуплэ 180-мэ адэт унэ мини 6,2-м ехумэ газыр арацэллэщт. Ащ епхыгъэу зэзэгъыныгъэ 4356-рэ адашыгъ, ащ щыщэу 1756-р мы илъэсым афагъэцэкIэщт.

Зигугу кьэтшыгъэ программэм диштэу ыпкIэ лъамытэу

цыфхэм яхаплэхэм газыр арацэллэщт. Адрэ кьэнэрэ фэлэ-фашIэм ыпкIэ ежэ-ежырэу атыжыщт. ГазификациемкIэ товархэмрэ фэлэ-фашIэхэмрэ гурытымкIэ сомэ мини 140-рэ атефэ. УнагъомкIэ ар ахьщэшху, зэкIэмэ ар афэукIочы-нэу щытэп.

Мы программэр социальнэу зэрэщытыр, Президентэу Владимир Путиным пшэрылIэу кьафишыгъэхэр кыдалытэхэ-зэ, 2022-рэ илъэсым мэлыл-фэгъум и 8-м кыищегъэжыагъэу газым ищэнкIэ цыф куп заулэ-мэ зэтыгъо ахьщэ лэпылэгъу аратэу аублагъ. АР-м и Лыш-

хьэ унашэо зеришыгъэм тетэу мобилизацием кыхиубытагъэхэри, зэзэгъыныгъэ адэзышыгъэхэри, гуфакIохэри фэгъэ-кIотэныгъэ зилэхэм ахалытэхэ хуэгъэхэу.

ШэкIогъум и 7-м нэс зэтыгъоу сомэ мин 50 аратыщыгъэр. АР-м и Лышхьэ иунашэокIэ джи ахьщэ лэпылэгъур сомэ мини 100-м нагъэсыгъ. ЛофшIэ-нымрэ социальнэ ухьумэным-рэкIэ учреждениер ары зэтыгъо ахьщэ лэпылэгъур кызытырэр.

АР-м лофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ кыизэритыгъэмкIэ, мы илъэсым шэкIогъум и 7-м нэс

социальнэ ахьщэ лэпылэгъу зэрэтыгъагъэхэм лъэлу тхылэ зарахьылIэкIэ джири сомэ мин 50 кьаратыщт.

Социальнэ газификацием тегъэлпыхъэгъэ зэтыгъо ахьщэ лэпылэгъур кьалукIэнымкIэ ищы-кIэгъэ кьэбархэр кыизэкIэ-зыгъахьэ зышIоигъохэр телефонэу 8 (8772) 52-35-46-мкIэ теонхэ альэкIыщт. Блыпэ-мэ-фэку мафэхэм сыхьатыр 9-м кыищегъэжыагъэу 6-м нэс, бэрэскэшом — сыхьатыр 9-м кыищегъэжыагъэу 5-м нэс афы-теонхэ альэкIыщт, сыхьатыр 1-м кыищегъэжыагъэу 1.48-м нэс язэпыугъо уахьт.

Лъэпкъхэр зэзыпхырэ фестиваль

Хабзэ зэрэхуыгуэу,
Адыгэ къэралыгъо
университетым
лъэпкъ культурэхэм
яфестиваль щыкӀуагъ.

ІаӀыб къэралыгъо 42-мэ къа-
рыкӀыгъэ студент 1400-рэ мы
апшӀэрэ еджапӀэм щеджэ.

Лъэпкъ хабзэхэр къызэтэгъэ-
нэжыгъэнхэр, хэхьоныгъэ ягъэ-
шыгъэныр, лъэпкъхэм якультурэ
ыкӀи ялӀагъэхэм нэмыкӀхэр
нэлуасэ афашӀынхэр, студентхэм
азыфагу зэгурыӀоныгъэ илӀыныр
ары зэхэщакӀохэм пшӀэрылӀ
шӀхьалэу зыфагъэуцужыӀэр.
Цыф лъэпкъ зэфӀэшхьафхэм
ятарихъ, яшэн-зэхэтыкӀэхэр ныб-
жыкӀэхэм ашӀэнхэ, ахэм пьытэ-
ныгъэ афашӀын фае.

Фестивальр мэфӀкӀ концерткӀэ
къызэлуахыгъ. Адыгеим итарихъ,
ичӀыопс ибаиныгъэ фэгъэхьыгъэ
видеокӀэ лӀфтхьабзэр къызэлуа-
хыгъ, пшӀынэ мэкъэмэ дахэм,
адыгэ орэдым къэзэрэуӀоигъэ-

хэр едэлугъэх. Нэужым Армением,
Абхъазым, Грузиём, Греци-
ем, Ливия, Конго, Иорданиём,
Сириём, Туркменистан, Тырку-
ем, Узбекистан, Урысыём афэгъэ-
хыгъэ видео техыгъэхэм ара-
гъэлпыгъэх, якультурэ, яшэн-ха-
бзэхэр къызыӀотыкӀырэ къэгъэ-
лъэгъонхэр, лъэпкъ шьуашӀэхэр

ащыгъэху къашьохэр къашыгъэх,
усэхэр къалуагъэх.

Лъэпкъуэ къызхэкӀыгъэхэм ыкӀи
динэу алэжыӀрэм ямылӀытыгъэу
апшӀэрэ еджапӀэм щеджэхэрэр
лӀфтхьабзэм зэфӀищӀагъэх. Мы
мафӀэм нэбгырэ пӀпчъ икультурэ
зэрэбаир къыгъэлъэгъуагъ.

лӀфтхьабзэм икӀэухым лъэпкъ

зэфӀэшхьафхэм яшхыныгъохэр
фестивальым хэлэжыагъэхэм къа-
гъэхьазырыгъэх. Іанэм зэратефӀу
шхыныгъо іэшӀу бэдэдэ тельыгъ.
Студент пшӀэрыхьакӀохэри нэгъу-
шӀоу къеблэгъагъэхэм апэгъокӀы-
щтыгъэх. БгъэшӀэгъон фэдиз шхын
мышъ къыщытӀыгъуагъ.

ДЕЛӀКЪО Анет.

Къушъхьэ мэзхэм ягъэфедэн

АпӀэрэ Дунэе научнэ-
практическэ конфе-
ренциеу Адыгеим
щырагъэкӀокӀыгъэр
къушъхьэ мэзхэм
ягъэфедэн фэгъэхьы-
гъагъ.

Адыгэ Республикэм мэзхэмкӀэ
и ГъэӀорышӀанӀэ, зекӀонымрэ
зыгъэпсэфӀпӀэхэмрэкӀэ Коми-
тетыр, мэз промышленностым
иӀофшӀлэхэм я Союз, нэмыкӀ
научнэ ыкӀи общественнэ орга-
низациехэр ащ изэхэщӀагъагъэх.
Кавказ биосфернэ заповедникым
ишӀэныгъэлэжхэр къушъхьэ мэз-
хэр зэрэбгъэфедэнхэ пӀӀэкӀыщт

шыкӀэхэм лӀфтхьабзэм къащыте-
гушылагъэх.

Къэгущылагъэхэм мэзхэм якъэ-
гъэгъунэн ыкӀи ахэм фэдэ къаб-

гъэхьын зэрӀпӀэкӀыщтым иамал-
хэм аналэ тырагъэтыгъ. Къушъ-
хьэхэм ярекреационнэ шьол-
пырхэмрэ научнэ-ушӀэтын лӀф-

хэмкӀэ агъэфедэнхэ алӀэкӀыщт
чыпӀэхэмрэ къагъэнэфагъэх.

Заповедникым шӀэныгъэлэ-
жъэу шылажӀэхэрэр лӀфтхьаб-
зэм чанэу хэлэжыагъэх. Биоло-
гие шӀэныгъэхэмкӀэ докторэу,
профессорэу В. В. Акатовыр,
научнэ лӀофшӀлэхэу А. Р. Бибиныр,
Ю. С. Акатовар, О. А. Локтионо-
вар секције зэфӀэшхьафхэм ялӀф-
шӀлэнхэм къащыгушылагъэх.

Кавказ заповедникым ипащэ
шӀэныгъэхэмкӀэ игуадзэу Н. Б.
Ескиным Іэнэ хьураеу «ЛӀэужы-
кӀэм икурорт: «ЛӀэгъо-Накъэ»
Урысыём зекӀонымкӀэ иландшафт
зэрихьокӀын зэрӀлӀэкӀыщтыр?»
зыфӀиорэм хэлэжыагъ. Экспертхэр
зыгъэлсэфӀпӀэм ипроект тегу-
шылагъэх. Курортым лӀф шызы-
шӀэштхэм ягъэхьазырын зэрэ-
фежӀэнхэ фаер къалуагъ. Конфе-
ренциер Мыекъопэ къэралыгъо
университетым щыкӀуагъ.

Фэхьазырыхэу техьашщтых

Кавказ биосфернэ заповедникым иӀофшӀлэхэм кӀымафӀэм зыты-
рагъэпсыхьанэу зыфежӀэхэрэр гъемафӀэр ары. Шыхэм арагъэ-
шхыщт Іусыр аугъои, техникэр агъэцӀкӀэжы, гъэстыныпхьэхэр
пӀшӀорыгъэшъу агъэхьазыры.

Мыгъэрэ бжыхьэр гушъэ ыкӀи фабэ, ар
агъэфедэзэ гъэцӀкӀэжыын лӀофшӀлэнхэр запо-
ведникым иотделхэм зекӀэм ыкӀэм щана-
гъэсыгъэх. Кордонэу Кишам шыхэр кӀымафӀэм
зычӀӀэтыщтхэ бгъагъэр къышаухы. Кордо-
нэу Бабукаулымрэ Солохаулым дэт кон-
торэмрэ къызэлъаубытырэ чыгухэр агъэ-
къэбзагъэх. Къыблэ отделим псыхьохэм
якӀолӀэрэ пӀагъохэм къатефӀэгъэ чыгъ къу-
тамэхэмрэ къушъхьэхэм къафӀэхыгъэ мы-
жыошхохэмрэ атырахыжыкх.

ЧыӀэу къэблагъэрэм зызэрэфагъэхьазы-
рырэм фӀэшхьафӀу заповедникым икъэра-
лыгъо инспекторхэм мэзхэр, псыхьохэр,
заповедникым ичӀыналӀэ зэрэщытӀу къагъэ-
гъунэ. Сыда пӀомэ шӀекӀон уахьтэр цыфхэм
джыри аухыгъэп, шакӀохэр заповедникым
кыхэхьанхэ алӀэкӀыщт.

ЛӀэгъонэкъэ ыкӀи Къыблэ отделим уплӀэ-
кӀунэу ащашӀыхэрэм хэбзэнчъэу заповед-
никым шакӀохэр кыхэхьагъэхэу къызэрэжъ-
мыкӀыгъэр инспекторхэм къало. Къушъхьэу

Мезмай, гъэхьунэу Житнаяр, псыхьоу Цыцэ
пӀэгъунэгъу чыгухэр къаплӀыхьагъэх, тьдӀкӀи
щырэхьат.

Джащ фэдэу бжыхьэ ошхыхэр къемыжъ-
хэзэ псыхьоу Тихая зыфӀиорэм уезыщӀлӀэ-
рэ лӀагъор агъэпӀтэ. УплӀэкӀунхэри лӀагъэ-
кӀуатэх.

Зэхэзыщагъэр
ыкӀи къыдзы-
гъэжыӀэр:

АР-м лъэпкъ лӀофхэм-
кӀэ, ІаӀыб къэралхэм
ащыпсэурэ тильӀпкъэ-
гъухэм адырӀэ зӀпхы-
ныгъэхэмкӀэ ыкӀи
къэбар жьугъэм
иамалхэмкӀэ и Комитет

Адресыр:
385000

къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер

зыдӀшыӀэр:

385000,

къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр:

52-16-79

Редакцием авторхэм
къаӀихыӀр А4-кӀэ
зеджэхэрэ тхьапӀэхэу
зыпчъагъэкӀэ 5-м
емыхьухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дӀлӀэу, шрифтыр
12-м нахъ цыкӀунэу
щытӀп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштӀэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зекӀегъэкӀожыкх.
E-mail: adyvoice@
mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
УФ-м хэутын лӀофхэмкӀэ,

телерадиокъэтын-
хэмкӀэ ыкӀи ззлы-
ІэсыкӀэ амалхэмкӀэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыпӀлэ гъэӀоры-
шӀанӀ, зэраушыхьатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

ЗыщыхаутыӀр

ОАО-у

«Полиграф-ЮГ»,

385000,

къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,

268

ЗекӀэмкӀи

пчъагъэр

4654

Индексхэр

П 4326

П 3816

Зак. 2146

Хэутынм
узщыкӀэтхэнэу

щыт уахьтэр

Сыхьатыр

18.00

ЗыщыкӀэтхэгъэхэ

уахьтэр

Сыхьатыр

18.00

Редактор

шӀхьалӀэр

МӀшӀлӀэкъо

С. А.

ПшӀэдӀкӀыжъ
зыхьырэ секретарыр

ЖакӀэмыкӀо

А. З.